

Єдина річ, яка допомагає мені пережити зиму – це впевненість, що потім прийде літо.
Джек Макбрайер

Вперед

ТИЖНЕВА МАСОВА ГАЗЕТА П'ЯТНИЦЯ, 5 червня 2020 року, № 19 (7170)

Сьогодні – дощ. Нічна температура: +13°C, вдень: +23°C. Вітер південно-східний 5 м/с.
Завтра – дощ. Температура вночі: +16°C, вдень: +24°C. Вітер південний 3 м/с.
У неділю – дощ. Нічна температура: +16°C, денна: +23°C. Вітер східний 2 м/с.
■ Прогноз погоди на наступний тиждень читайте на 12 стор.

Коли школа стане ліцеєм...

Віктор Кімакович і Володимир Пронюк

■ стор. 2, 5

У Чернолізцях і Пшеничниках мають далі будувати

■ стор. 3

Відомі люди Єзуполя і Побережжя

■ стор. 4

Календар місяця і дотепи тижня

■ стор. 11

Гратуляція юних, найкращих

Продовження карантину не дозволило цього року провести масовий захід, приурочений до Міжнародного дня захисту дітей, який уже багато років поспіль відбувався в кінці травня в залі На-

родного дому міста Тисмениця та був одночасно підсумком навчального року, на якому відзначали переможців олімпіад, конкурсів, змагань та їх наставників – декілька десятків вихованців,

педагогів, тренерів. Кульмінацією цього святкового заходу з 2011 року є вручення переможцям премії «Обдаровані діти Тисменищини».

■ Закінчення на 6-7 стор.

Братківці з містом, а в Братківцях – зміни

Як ми вже повідомляли, 22 травня на 40-й сесії Івано-Франківської міської ради до «столичної» ОТГ офіційно й остаточними рішеннями приєднано села Братківці та Узин. Сподіваємося найближчим часом поспілкуватися з досвідченою працівницею сфери місцевого самоврядування Оксаною Шалаутою, а наразі подасмо коротку інформацію від новопризначеного посадовця Назарія Рибак, заодно й відрекомендуємо його перед сільськими головами.

Ось що він коротко розповів:

«Я виходець з села, яке носить таку вже всім знайому назву Братківці. Народився 1996 року, тут виростав і навчався. Завдяки односельчанам був обраний на посаду депутата від своєї вулиці; подав кандидатуру шляхом самовисування, бо мав і маю можливості та бажання зробити щось для села корисне, і через ситуацію, яка сталася в нашому

селі, що для всіх була неочікуваною... За результатами таємного голосування 15 травня 2020 на 41 сесії 7 скликання був обраний секретарем сільської ради і одразу на мене було покладено виконання обов'язків сільського голови Братковецької сільської ради. Уже 22 травня на 40-й сесії Івано-Франківської міської ради, слідом за рішенням № 108-40 «Про добровільне приєднання

Назарій Рибак

на території юрисдикції Івано-Франківської міської ради, обов'язки старости виконують:

1.1. В Узинському старостинському окрузі – Шалаута Оксана Олегівна, яка здійснювала повноваження Узинського сільського голови до об'єднання територіальних громад;

1.2. У Братковецькому старостинському окрузі – Рибак Назарій Володимирович, який здійснював повноваження Братковецького сільського голови до об'єднання територіальних громад...

[...]3. Уповноважити на вчинення нотаріальних дій, визначених статтею 37 (крім п. 6, 7 частини першої статті) Закону України «Про нотаріат» наступних посадових осіб міської ради:

– на території Узинського старостинського округу – Шалауту Оксану Олегівну, виконуючу обов'язки старости;

– на території Братковецького старостинського округу – Рибак Назарія Володимировича, виконуючого обов'язки старости...»

Минуло раптом два тижні, а в «селі двох братів» очікується подія за подією. Як поінформував Н. Рибак, уже в середині червня в приміщенні сільської ради планується відкриття філії ЦНАПу (центру надання адміністративних послуг). А одночасно мають відремонтувати центральну дорогу для запуску комунального автобуса. Днями, до речі, автобус з «Автоелектротрансу» вже зробив пробну поїздку, аби вивчити маршрут.

■ Закінчення. Поч. на 1 стор.

Вперед

— понад пів століття з читачами

Передплатна вартість:

1 місяць – 18 грн;
3 місяці – 54 грн;
6 місяців – 108 грн.

Вартість оформлення передплати:

1 міс. – 3 грн 60 коп;
2-3 міс. – 8 грн 20 коп;
4-6 міс. – 10 грн 00 коп;

Передплатний індекс 61752

Менше чиновницького впливу

Майже день у день із запровадженням в Україні карантину, пов'язаного з пандемією Covid-19, набув чинності новий Закон про середню освіту. Що і коли власне міняється у житті шкіл відповідно до цього закону – запитуємо у директора Департаменту освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської ОДА Віктора Кімаковича.

– Чи не стали введені в березні карантинні заходи перешкодою до того, щоб цей закон запрацював?

– Карантин жодною мірою не заважає його втіленню. Закон не несе якоїсь несподіваної зміни в системі освіти – він насправді прописаний під адмінреформу, що вже відбулася, і є її логічним наслідком та працюватиме в її реаліях. Тому ключовим питанням у законі про середню освіту стала передача повноважень на місця, наскільки лише можливо. Відповідно школа стає самостійним осередком, на який чиновники мають дуже мало впливу. Вона буде автономною і в частині навчання (зокрема, розробки навчальної програми), і в управлінських рішеннях. Тобто керівник освітнього закладу, скажімо, самостійно приймає звільняє педагогів, а про свої рішення звітує перед громадою. Але також заклад є незалежний фінансово – матиме власний банківський рахунок, проводитиме закупівлі та інші необхідні в цій сфері дії. Тож ідеться саме про комплексну незалежність школи, бо лише в такому випадку вона може бути життєспроможною.

– Якщо говорити про незалежність у частині навчання, то наскільки кожна школа вільна у виборі програми та іншого?

– Велика частина повноважень тепер належить педагогічній раді, яка існувала, зрештою, й раніше. Власне педрада схвалюватиме програми. А педагог, якщо з певного предмета існує два-три підручники різних авторів, вибере із них той, який вважатиме за потрібне. Але тут не йдеться про якийсь обмежений креатив. Усе одно програма мусить бути легалізована, затверджена. Її основою завжди є Державний стандарт загальної середньої освіти відповідного рівня. Натомість, учитель вільний у виборі методів для виконання цієї програми, цього освітнього стандарту. І творчість педагога тут якраз заохочується, бо не потрібні класичні конспекти уроків, схеми проведення уроків. Інша справа, що якраз не всі вчителі готові так працювати.

– У законі йдеться також про право учнів обирати предмети на власний розсуд... Як це виглядатиме практично?

– Слід розуміти, що згідно зі стандартом мусить бути певна кількість уроків з тієї ж математики, чи мови, чи іншого предмета. Поза межами цієї обов'язкової частини школа може обирати додаткові уроки, предмети, якщо учні, батьки та педрада так вирішать. І так було, і так буде в наступному навчальному році. Інша справа, коли відбудеться освітня реформа і з 2024 року стартуватиме профільна школа, саме профільна – наголошую, отоді учень творитиме собі програму й обиратиме ті предмети, які йому будуть потрібні для продовження навчання та здобування майбутнього фаху. Тобто це стосуватиметься 10, 11, 12 класів. Експериментально таку практику вже використовують у

нас в області – в одному з калузьких освітніх закладів.

– Яким чином новий закон відобразиться на директорах шкіл, що керують освітніми закладами десять чи й більше років, пенсіонерах? Чи означає, що вони будуть змушені покинути свої посади?

– Не йде мова про те, щоб когось негайно звільнити. Суть справи у впорядкуванні трудових відносин. Бо директори шкіл дотепер мали безстрокові контракти. Тепер такі угоди стануть строковими. З 1 липня директори пенсійного віку укладають із закладом освіти річний, а всі решта керівники закладів середньої освіти підписують шестирічний трудовий контракт.

– Чи відбудеться з 1 вересня якась кардинальна зміна щодо статусів освітніх закладів? Скажімо, чи не буде вже НВК?

– Не зовсім так. Закон про освіту, який вступив у дію 2017 року, визначив вичерпний перелік типів закладів. Тому, якби зараз створювався заклад і його хотіли б назвати, припустимо, N-ський НВК, то зробити цього б не змогли – такий статус не передбачений цим законом. Але вже існуючі НВК мають перехідний 5-річний з початку набрання чинності закону термін, протягом якого вони мають оформити нові документи щодо на-

зві закладу. Нема такої категоричної команди ліквідувати НВК, є рекомендація. Тим більше, що невдовзі буде утворена низка ОТГ і там школи відповідно переформлюватимуть документи й отримають нові назви.

– Зміни в статусі відбудуться і щодо академічних ліцеїв (у нас в області працює Івано-Франківський академічний ліцей-інтернат), спортивних, мистецьких шкіл?

– Наш академічний ліцей-інтернат був заснований для роботи з обдарованими дітьми. Він, згідно з новим законом, належить до типу закладів спеціалізованої освіти. Спеціалізованими є також мистецькі, спортивні, військові школи.

– Що зміниться з початку навчального року у фінансуванні освітніх закладів?

– Вони можуть, як я згадував, вести самостійно бухгалтерію або делегувати це на централізовану бухгалтерію – за бажанням. А освітня субвенція, як відомо, нікуди не поділася.

– Тож насправді кардинальних змін в роботі освітніх закладів з початком навчального року не очікується?

– Єдина можлива справді кардинальна зміна – це робота в умовах карантину, що цілком імовірно...

Розмовляла Вероніка ЗАНІК

Закон про середню освіту: «плюси» і «знаки запитання»

Хто краще відчуває вплив освітніх реформ на ситуацію в школі як не керівник освітнього закладу? Висловити свій погляд на Закон про освіту 2017-го, а особливо на цьогорічний Закон про повну загальну середню освіту ми запросили директора однієї зі шкіл Тисменицького району, Клубовецької ЗОШ I-III ступенів, Володимира Пронюка. Отже про «плюси» й «мінуси» цих законів і їх практичне втілення у нашій розмові.

– Чи можна уже зараз говорити про наслідки березневого освітнього закону?

– Мабуть, поки що про практичні результати говорити рано. Закон про середню освіту фактично є похідним від попередньо прийнятого у 2017-му закону «Про освіту», і деталізує його положення, над якими досі стояли знаки запитання. Новий закон досить довго обговорювався, зокрема на рівні шкіл. Інша справа, що його підготовка відбувалася в ситуації надто часті зміни керівництва в міністерстві освіти – а це, вважаю, не добре для галузі. Реформу започаткувала ще Лілія Гриневич (міністр освіти і науки України 2016-2019 рр. – Ред.). Ця реформа містить доволі позитивні меседжі. Благо, на сьогодні вони збережені, та все ж назріли певні ризики.

– Давайте спробуємо пройтися по розділах нового закону, який «визначає правові, організаційні та економічні засади функціонування і розвитку системи загальної середньої освіти», щоб краще зрозуміти, що власне він регулює і пропонує.

– Перший його розділ містить загальні положення, визначає завдання, рівні, форми середньої освіти. А також у статті 5-й йдеться про мову викладання. І формулювання цієї статті я на всі сто підтримую – у ній чітко сказано, що мовою навчання, незалежно від форми, від тери-

торії є державна, українська мова. Щодо термінів здобуття освіти, то вони практично не змінилися: як і раніше початкова – чотирирічна, щоправда поділена на підготовчий і основний цикли, далі базова, яка буде реалізуватися в гімназіях – 5-9-й класи. Але от у старшій школі відбулася суттєва зміна, найперше терміну – ми знову повертаємося до 12 років навчання. Повна середня освіта, отже, здобуватиметься після базової протягом трьох років. Третій ступінь має бути винятково профільним, здобуватиметься на базі академічних або професійних ліцеїв (теперішніх ПТУ).

– Якщо, до прикладу, говорити про наш район, чи достатньо буде в ньому ліцеїв, щоб усі бажачі учні могли здобути власне повну середню освіту?

– От у цій частині закону й виникають запитання. Найперше, щодо рівного доступу й доступності таких закладів освіти. Адже щоб організувати заклад третього ступеня (ліцей), треба, аби він готував не менше 300 старшокласників. А за такої умови ми можемо залишитися без жодного ліцею в районі. Але тоді про який такий рівний доступ ми говоримо? Ми не повинні цього допустити. Дане питання зараз активно обговорюється і в контексті адміністративної реформи. Виникає питання доступності. Має бути

налагоджена складна транспортна логістика. До речі, у новому законі задекларовано, що не лише школярі, але й педагогічні працівники мають забезпечуватись безкоштовним підвезенням до закладу освіти і назад. Як діти з віддалених сіл району будуть діставатися до цих ліцеїв? Який спектр освітніх послуг зможе надати один ліцей? Чи зможе він на профільному, тобто близькому до вишів рівні, забезпечити викладання всіх базових предметів – і природничих, і технічних, і гуманітарних? Дуже сумнівно. Тобто мали б бути в районі декілька ліцеїв чи опорних шкіл з різною спеціалізацією, щоб забезпечувати дійсно якісне навчання.

– Ви згадали про обов'язкових 300 випускників-ліцейців. А чи змінилися норми щодо наповнюваності класів?

– У початковій школі верхню межу наповнюваності класів зменшили до 24 дітей. Хоч, як на мене, і це багато. Але все ж таку зміну вважаю дуже позитивною. А в старшій школі нормою залишилися 30 учнів. Стосовно мінімальної кількості дітей у класі початкової школи, то змін теж не відбулося – п'ять учнів. Однак, як показує досвід, такий клас не є повноцінним. Бо це вже практично й не колектив. Як альтернативу, для малокомплектних шкіл, узаконено класи-комплекти, тобто класи, до складу яких входять учні кількох класів.

– Але говорять і про очевидні позитиви, які несе цей закон...

– Позитивним я бачу узаконення різних форм здобуття освіти, зокрема дистанційне, мережеве. Багато говориться про індивідуальну освітню траєкторію. Йдеться про обдарованих дітей, з якими можна працювати так, щоб надати якнайякісніші знання, враховуючи їхні нахили, а також дітей з особливими освітніми потребами. Тобто щодо такої дитини, яка може досягнути рівень вищого середнього, складається індивідуальний навчальний план, і вона тоді, до прикладу, проходить програму з певного предмету не за два роки, як усі решта, а за рік. Чому власне часто втрачається інтерес до навчання в учнів, особливо у 8-9 класів? Бо комусь важко вчитися, а інші нудьгують, якщо для них це вже відомо й відповідно не цікаво. А ми орієнтовані на середнього учня. І середніми стають ті, хто міг би бути за рівнем знань значно вище. Законом навіть передбачені домашня і сімейна форми навчання. Щодо дітей з особливими потребами, то для тих, які не можуть відвідувати освітні заклади, організовується педагогічний патронаж.

– Здається, найбільше розмов ведеться навколо змісту освіти, навчальних програм, мовляв, їх визна-

чатимуть самі школи, учні і батьки. Що відбуватиметься на практиці?

– Автономія закладів освіти тепер узагалі становитиме одну з основних засад їх роботи. І це стосується не лише навчальних програм. Керівник тепер сам визначає кадровий склад, впливає на зміст освіти. Всі базові рішення приймаються колегіально педагогічною радою закладу. Для прикладу, щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників, тепер за погодження педагогічної ради вчитель сам обирає курс, термін, форму і навіть підготовку, у якому проходитьиме щорічну підготовку.

Що ж до змісту навчання, то ця частина прописана в законі зовсім по-європейськи. Так, не рідше одного разу у 12 років Кабінет Міністрів за поданням міністерства освіти переглядає державні стандарти кожного з циклів: початкової освіти, базової і старших класів. На основі державних стандартів міністерство готує типові освітні програми. Ми ж у школі, виходячи з цих програм або ж стандартів, затверджуємо наші власні освітні програми, враховуючи матеріальну базу, кадрове забезпечення школи, освітні запити здобувачів. І публікуємо програми на своїх сайтах. Особливо це актуально для міст, де шкіл багато і батьки можуть собі вибирати заклади за опублікованими програмами, орієнтуючись, де який предмет буде профільним, який вчитель вестиме цей предмет і таке ін. Раніше усі програми погоджувалися з відділом освіти – його начальник затверджував наші навчальні плани. Зараз заклад отримав повну автономію. Свої програми ми формуємо, враховуючи визначені стандартом обов'язкові години на той чи інший предмет і так звану варіативну складову – ті години, які ми заповнюємо на свій розсуд. Ступінь вільності різний у молодшій школі, базовій та профільній.

■ Закінчення на 5 стор.

Дитячий садок в Чорнолізцях буде. Але коли?

Будівництво дитячого садка в Чорнолізцях розпочали восени минулого року. Кошторисна вартість будівництва на середину 2019 року складала 33 мільйони гривень. Торік, розповідає депутат обласної ради Василь Гладун, з Державного фонду регіонального розвитку на початок будівництва було виділено 4,5 мільйона гривень, а 10 відсотків від цієї суми, за умовами ДФРР мусили забезпечити з місцевого бюджету. Більшу частину Гладун зумів забезпечити з обласного бюджету, 150 тисяч виділила районна рада. Отож, фірма-підрядник за неповні два місяці успішно освоїла майже п'ять мільйонів гривень: зведено цокольний і перший поверхи, частково – другий.

Цього року з ДФРР, відповідно до урядового розпорядження від 22 лютого цього року, надійде рівно 5 мільйонів гривень, а півмільйона потрібно додати з місцевої казни. Сприяти будівництву садка в рідному селі В. Гладун вважає своїм обов'язком, а тому, визнаючи дотри-

мання слова теперішнього керівництва Кабміну («будівництво розпочатих раніше об'єктів буде продовжене у 2020 році»), зазначає, що сподівалися на вдвічі більше фінансування (10 мільйонів, бо з такими обсягами чорнолізький дитсадок при кошторисній вартості 33 млн грн мо-

Василь Гладун

же перетворитися в довгобуд. Наразі з обласного бюджету поточного року передбачається 300 тисяч гривень. «Надіємось і на районну раду», – каже обласний депутат та відзначає ініціативу колеги Руслана Фармуса, котрий ще 10 лютого на

сесії Тисменицької райради подав депутатський запит з клопотанням передбачити співфінансування соціально значимих об'єктів, зокрема, дитсадка в Чорнолізцях (один мільйон гривень) і народного дому в сусідніх Пшеничниках (600 тисяч). Тоді урядового розподілу ще не було, а на місцях сподівалися більшого надходження з ДФРР, ніж на даний час визначено.

Мабуть, нема необхідності пояснювати, що карантин, проблеми економіки ще більше загострили ситуацію, але допомогти Пшеничникам і Чорнолізцям таки потрібно, і, скоріш за все на найближчій сесії ради це питання буде запропоноване до розгляду. Між іншим, будівництво в Пшеничниках за програмою ДФРР розраховане на три роки, до кінця 2021-го; точна сума на будову цього року – 4 452,190 тис., тобто потрібно 445 тис. з місцевого бюджету.

Крім згаданих вище на теренах ще Тисменицького району фінансуються ще два об'єкти за кошти ДФРР:

– «навчально-виховний комплекс з використанням незавершеної будівництвом середньої школи на 11 класів у с. Чукалівка Тисменицького району – нове будівництво» – цього року 12 мільйонів грн;

– «футбольне поле у с. Чернів Тисменицького району – реконструкція (коригування)» – на виконання всього комплексу робіт 5366 тис. грн.

Щодо останнього, то проблеми не виникає – суму (трохи більше півмільйона) виділить Івано-Франківська МТГ, бо Чернів власними коштами з цього року самотужки вже не розпоряджається. Щодо Чукалівки, то сільський голова Михайло Курій наразі має тверду обіцянку

влади міста виділити долю співфінансування, адже з наступного року село буде у складі міської ОТГ.

Таким чином районній владі належить підкласти плечі (не плутати з ліктями) Чорнолізцям і Пшеничникам. Між іншим, цікаве спостереження можна зробити, порівнявши урядове розпорядження від 22 лютого про затвердження об'єктів будівництва за кошти ДФРР та зміни до цього документа, затверджені 13 травня. Виявляється, Івано-Франківська область є однією з п'яти, яким порівняно з лютим додали, причому Прикарпаттю найбільше – понад 80 мільйонів. І загальна сума для області на будівництво соціальних об'єктів з фонду регіонального розвитку зараз складає 220,35 мільйонів гривень. Чи то не прем'єрська рука?

Розраховували в нашому районі і на продовження ремонту за державні кошти дороги Старі Кривотули – Нові Кривотули, яку зробили торік фрагментами. На жаль, уряд виключив ремонт місцевих доріг з фонду регіонального розвитку – ці роботи мають фінансувати з коштів дорожнього фонду. Уже певний час завдяки депутату Василеві Гладуну йде ремонт дороги Тисмениця – Одаї, яка проходить через Пшеничники, Чорнолізці, Слобідку. Поточний ремонт дорожники почали з боку Одай, частину вже зробили, але дощова погода не дозволяє завершити роботи, поремонтувати і дорогу в Чорнолізцях, а далі – Пшеничники. Якби не дощі, каже Гладун, вже би пройшли крізь Пшеничники до Хом'яківки.

Володимир ЗАНИК

У Ценжеві працює нова підстанція

Більше як 10 років мешканці Ценжева, а за офіційними відомостями – вулиці Богдана Хмельницького села Майдан Тисменицького району домагалися вирішення проблеми якісного електропостачання цього масиву (колишнього військового містечка і декількох садиб корінних мешканців). Як відомо, мешканці станції Ценжів добиваються надання цьому поселенню статусу села. Усі потрібні процедури, включно з обласним рівнем виконані, справа за Верховною Радою, чи урядом, якщо такі повноваження надані Кабміну останніми змінами законодавства.

Але зараз йде мова про інше. Отже, ще в 2008 році жителі Ценжева звернулися до сільської ради з клопотанням встановити нову трансформаторну підстанцію, бо, як кажуть в Майдані, «від колії» (старої підстанції) електрика поступала з перебоями, часто вимикалася, шкодила побутовій техніці в будинках, створювала всілякі незручності. На жаль, у той час, хоч і були кошти в бюджеті сільської ради, голова села не виніс питання на розгляд сесії. А відповідно – при порівняно невеликих затратах нічого не зробили, звернення людей лишилося без, можна сказати, без уваги.

Уже в 2018 році за кошти сільської ради замовили та узгодили

проектно-кошторисну документацію. І тепер для придбання всього необхідного і виконання робіт було потрібно більше 700 тисяч гривень. І ці кошти були закумуляовані з чотирьох бюджетів. Передовсім, дякуємо за допомогу народному депутату України попереднього скликання Михайлові Володимировичу Довбенку – він залучив 300 тисяч гривень з держбюджету. В цьому нам сприяла і голова районної ради Тетяна Градюк. Кошти держбюджету нам прийшли трьома частинами. Суттєво доклався і депутат обласної ради по нашому округу Роман Володимирович Ткач, спрямувавши 100 тисяч з обласного бюджету. Дякуємо йому

а також депутату Тисменицької районної ради Михайлові Зелінському, за клопотанням котрого при розгляді бюджету розвитку районної ради на підстанцію в Майдані виділили 50 тисяч гривень.

А решту необхідної суми – конкретно, 255 тис. 665 гривень – в листопаді 2019 року за рахунок перевиконання свого бюджету виділила Майданська сільська рада. З цього приводу звернулася з клопотанням до колег депутат сільської ради, патріот своєї малої батьківщини Олександра Мельник, і депутати одногослоно підтримали пропозицію пані Лесі. Того ж місяця Майданська сільська рада уклала договір з акціонерним товариством «Прикарпаттяобленерго», і в грудні 2019 року енергетики виконали всі роботи. Водночас висловлюємо вдячність керівникові Центральної філії енергетичної компанії Ігореві

Дмитровичу Перхуцю та головному інженеру філії Ігореві Ярославовичу Свораку за сприяння, професійне виконання робіт. Саме цими днями завершуються роботи з підключення абонентів, поновлення угод. І нарешті в Ценжеві буде якісне електропостачання.

У Майдані ще одна обнова – дитячі майданчики. Раніше великий майданчик встановили в центрі села, а декілька днів тому, у травні, постали ще два майданчики – по вулиці Грушевського і в Новій Гуті, де свого часу діяла початкова шко-

ла – біля сільського клубу. На це з районного бюджету нам виділили 120 тисяч гривень. При нагоді дякуємо голові районної ради Тетяні Градюк і голові бюджетної комісії, очільнику Ямницької ОТГ Романові Крутому.

Прикро, шкода, обтяжливо, що цього року Зелені свята затьмарені хворобою, негараздами, навіть погодою, але тримаймося, будьмо сильними, ступаймо крок за кроком.

Марія ЗЕЛІНСЬКА,
сільська голова Майдана

Двірник зі серцем лицаря

Однією з найблагородніших форм благодійності справедливо вважається меценатство, тобто своєрідна матеріальна пожертва. Однак як меценатом є людина заможна, то ділитися з іншими виглядає природним, а й навіть може вважатися обов'язком, принаймні з християнської точки зору. Коли ж меценатом виявляється... двірник, то це вже претендує на парадокс, а водночас чи не на святість. Бо схоже на щедрість бідної вдови з Євангелія, чію лепту Христос оцінив як найбільшу пожертву до скарбниці. І подібних меценатів, зрозуміло, одини-

В. Войцюк з режисером фільму «Голод-33» О. Янчуком

ці. Та саме таким меценатом був уродженець Єзуполя, вчитель математики й фізики, а згодом емігрант і двірник на вулицях США Володимир Войцюк. Цими днями, а саме 4 червня, десять років тому цей унікальний чоловік відійшов, мабуть, до Небесного Царства, а 9 червня відзначаємо 90-річчя від його народження.

Пам'ять про себе Володимир Войцюк увічнив своїми наочними справами: у Єзуполі про нього нагадують три постаменти, зведені його коштом, – Тарасові Шевченку, Іванові Франку та Памві Беринді. Зрештою, вдячні єзупольці ще 2005 року встановили пам'ятник самому меценату. Не спроста Войцюк увійшов до списку почесних громадян не лише Єзуполя, а й Івано-Франківська, де його іменем назвали одну з вулиць. У місті він

став меценатом зведення погруддя видатному українському бджоляреві Петру Прокоповичу та монумента до 85-річчя ЗУНРу. Шляхетний двірник збирав свої невеликі статки і для того, щоб укласти їх у створення кінострічки «Голод-33». А вже, хоч родом був не з тих земель, де штучний голод косив українців, однак знав про нього з перших уст – від дружини Євдокії Коваль, яка особисто пам'ятала той мор. І не випадково тяжко зароблений долар Войцюк вклав у фільми про визвольний рух «Нескорений» та «Атентат – осіннє вбивство в Мюнхені». Сам ще у шкільні роки був членом підпільної організації юнацтва ОУН.

Учитель математики, фізики і креслення мав широкий світогляд і не страждав від стереотипних рамок. Ще в той радянський час, вчителюючи (Поберезька школа, Жовтнева школа робітничої молоді, Жовтнева СШ), чи працюючи завучем (с. Ганнусівка), директором (с. Рошнів, с. Милування, Жовтнева вечірня школа), намагався учням розповісти багато більше, ніж вимагав його фах, возив дітей на екскурсії, говорив про Бога. Його боліла доля українства і не задля особистої вигоди поїхав за океан. Його інтереси відобразилися також у меценатській діяльності. Пам'ятник Прокоповичу постав, очевидно, тому, що розумів важливість бортництва як галузі. Майже 50 років займався бджільництвом, пройшов навчальні

Пам'ятник В. Войцюку в Єзуполі

курси, розводив карпатських маток, мав велику пасіку. Мешкаючи у США, підтримував місцеве краєзнавство. Зрештою, допомагав звичайним односельцям.

За значний особистий внесок у розвиток національної культури Володимир Войцюк отримав високу державну нагороду – орден «За заслуги» III ступеня та був нагороджений Папою Римським Бенедиктом XVI орденом Лицаря Святого папи Сильвестра.

Підготувала Вероніка ЗАНИК

Вічна пам'ять

31 травня 2020 року після тривалої хвороби відійшов у вічність відомий працівник лісової галузі, кандидат сільськогосподарських наук, винахідник і раціоналізатор, громадський активіст і патріот України

**Дмитро Олексійович
Постоловський.**

Народився Дмитро Олексійович 10 жовтня 1947 року в Тисмениці. Там же закінчив середню школу. Фах спеціаліста лісового господарства здобував у Сторожинецькому лісовому технікумі на Буковині й у Львівському лісотехнічному інституті. Працював техніком-лісником Жовтневого та помічником лісничого Тисменицького лісництва. З 1976 року очолював Рогатинське, Івано-Франківське лісництва, відділ лісового господарства Івано-Франківського лісокомбінату. Був заступником директора цього підприємства. А з 1991 року – директором лісокомбінату. З 2001 року очолював державне підприємство «Івано-Франківськліссервіс». Стараннями Дмитра Олексійовича Постоловського започатковано механізовану підготовку ґрунту під розсадники лісу. Під його керівництвом освоєно технологію вирощування сіянців лісових дерев у горщиках, які спеціально для цього завозили з Прибалтики. А ще прокладалися лісові дороги, меліоративні канали. Тема його дисертації – «Врожайність дикорослих плодово-ягідних чагарників Прикарпаття та шляхи її підвищення». Дмитро Олексійович став ініціатором закладання плодово-ягідних плантацій. І, звичайно, чимало зусиль докладав збереженню лісів, боротьбі з тотальною вирубкою, що почалася в 1990-х роках. Через це отримував чимало погроз і неприємностей, які негативно впливали на здоров'я.

Друзі знали Дмитра Олексійовича як прекрасного опікуна мисливської галузі. Він до останніх днів життя очолював Тисменицьку районну громадську організацію мисливців та рибалок «ГП і К». На його рахунок – десятки впорядкованих мисливських господарств і лісових заповідників. Щирий і душевний чоловік, він завжди викликав повагу і любов лісових працівників та всіх, хто його знав. А ще в Дмитра Олексійовича була мрія – зробити все, щоб ліси Прикарпаття приносили своїми щедрими дарами якомога більше користі мешканцям краю. Цій меті він присвятив усе своє життя.

Пам'ять про нього назавжди залишиться у наших серцях.

Родина, близькі та друзі

Пам'ятник Т. Шевченкові в Єзуполі

Забуті постаті села Побережжя

Історію будь-якого села творять люди. Вони стараються бути корисними рідному селу, брати активну участь у різного роду громадських чи культурних акціях. І цим самим вписують свої імена у сторінки майбутніх книг. А якщо час минув, а їхніх імен так ніхто і не зафіксував у місцевих «літописах»? Тоді за роботу беруться краєзнавці, котрі чітко розуміють, що ім'я жодної людини, котра про себе заявила у тій чи іншій сфері діяльності, не має бути загубленим. Власне із такого підходу і народилася ця публікація, зібравши докупи імена тих, котрі свого часу були відомими уродженцями села Побережжя.

Першим у цьому ряду стоїть **Олекса Королик**. Це – селянин з Побережжя, посол до Галицького сейму в 1861–1869 роках. Він був обраний в окрузі Станіславів-Галич двічі поспіль – на виборах 1861 і 1867 років. Як парламентар входить до складу «Руського клубу». 1868 р. говорив під час сесії: «Дали нам юж трошки... свободу, але треба уважати, абисьмо тую свободу не придусили (вигук «браво!»). Як буде нарід просвічений, буде ліпше тую свободу шанувати, котрий з нас узнає, же свобода єсть нам потрібна». Пізніше О. Королик був депутатом Станіславівської повітової ради. На жаль, іншої інформації про нього не знайдено.

Із селянського роду походив також **Василь Вовк**, син Миколи. За професією він був учителем. Одружився на дочці місцевого священика о. Миколи Анастасієвського Ользі. Ольга Вовк теж учителювала в народній школі Побережжя. У 1920-30-х рр. В. Вовк був учителем гімназії у м. Чорткові на Тернопільщині. Під час Другої світової війни переїхав у м. Холм (тепер на території Польщі). Тут за німців у 1942 році був директором ремісничо-технічної школи, яка мала будівельний, гірничий, водний, електротехнічний відділи. Пізніше доктор філософії В. Вовк був секретарем Єпископської консисторії у Холмі, де і помер.

Прізвище **Мацьків** Василя із Побережжя знаходимо у списку полонених старшин УГА, котрі перебували у таборі Тухоль на території Чехословаччини у 1920-1922 роках. Крім того, що В. Мацьків був уродженцем цього села, нас цікавив його військовий чин. Як подає документ, до речі, знайдений у Варшавській бібліотеці, він був сотником УГА.

Ми перевірили доступні нам джерела, щоб прояснити ситуацію, але, на жаль, інших відомостей про сотника В. Мацьківа не знайшли. Не відомо також, чи повернувся він додому із полону.

Михайло Мацьків, син Юрія, народився 13.12.1888 року. У роки Першої світової війни брав участь у бойових діях у ранзі хорунжого австро-угорської армії. Тривалий час працював професором Української гімназії у Станіславові, викладав латинську та грецьку мови. За спогадом гімназиста В. Макара, він був «низький, огрядний, з гладко виголеним обличчям, завжди погідної вдачі і приязний до всіх, був загальнолюблений і шанований». У 20–30-х рр. діяльний член «Просвіти». З приходом радянської влади став інспектором Станіславського міськвкно (1945–1946 рр.). Від 1946 року М. Мацьків очолював педагогічний колектив школи №5, а пізніше, від 1950-го – школи №7. Нагороджений значком «Відмінник народної освіти» (1952 р.). На старості осліп. Помер професор М. Мацьків 6 листопада 1956 р. і був похований на міському цвинтарі Станіслава. Могила не збереглася. Був одружений з Ольгою, дочкою пароха с. Ганнусівки Петра Янкевича. Дітей у подружжя не було.

Михайло Мацьків, син Олекси, народився у 1906 році. Закінчив Станіславівську гімназію у 1929 році. Разом із ним в одній групі вчився Михайло Кокорудз, син Василя, 1909 р.н., якого усі називали «вітів Михась з Побережжя». Пізніше він очолював у рідному селі гурток «Рідної Школи». Після студій М. Мацьків повернувся у рідне село, брав активну участь у діяльності «Просвіти» та інших національно-

культурних товариств. Під час Другої світової війни був війтом збірної громади. У 1944 році емігрував із родиною на захід. Проживав у м. Торонто (Канада). Мав братів Євстахія (1904 р.н.) пізніше священика у с. Мишин Коломийського району та Івана (1912 р.н.) – скарбника сільського товариства «Сокол», який був заарештований і знищений більшовиками у 1939 році.

Уродженцем с. Побережжя був і відомий політичний діяч ОУН **Роман Галібей** (псевда Охрім, Вільгельм, Ернест). Він народився в 1919 році та, як сам вказував у короткій біографії, власне в цьому селі. Справа у тому, що поки його батько о. Іван Галібей знаходився в полоні, у який потрапив як військовий капелан УГА після Чортківської офензи, його мати Стефанія з дому Посацька проживала у с. Побережжя. Тут її батько Павло працював директором школи, а сама С. Посацька-Галібей була учителькою. Пізніше, після повернення із полону о. І. Галібей, сім'я переїхала до с. Скоморохів на Тернопільщині, де Роман навчався у місцевій народній школі. Саме через це в деяких публікаціях Скоморохи називають місцем народження Р. Галібей. Однак, як бачимо, Р. Галібей є уродженцем села Побережжя.

Не можемо оминати у цій публікації й імені **Василя Білана**, який у радянські часи був удостоєний звання Героя Соціалістичної Праці. Погодьтеся, що не кожне село мало таких звитязців трудових буднів. Будь-якої ширшої інформації ми про нього не знайшли, але у тому короткому повідомленні, яке вміщене в «Історії міст і сіл УРСР», зазначено, що він працював бригадиром тракторної бригади колгоспу імені Ілліча і був занесений на обласну дошку пошани. У своєму селі Сільці я почув розповідь про те, що коли В. Щербичський, перший секретар ЦК Компартії України, мав їхати нагороджувати героя, то перед тим до Побережжя через Сілець вперше проклали асфальтовану дорогу.

Іван ДРАБЧУК

Автострада майбутнього

Мирослав Вівчаренко:

«Запропонований нами варіант дороги в об'їзд Івано-Франківська вирішив би чимало транспортних проблем обласного центру»

У минулотижневому випуску обласної газети «Галичини» її редактор Василь Мороз публікує розмову з сільським головою Угринівської ОТГ Мирославом Вівчаренко. В інтерв'ю мова йде про цікаву пропозицію, з якою керівник громади виступив на рівні керівництва обласної держадміністрації. А саме розглянути можливість будівництва нового автошляху через територію ОТГ, який би скерував транспортні потоки з Львівсько-Галицького напрямку в об'їзд Івано-Франківська. У рамках співпраці з виданням публікуємо цю розмову.

— Як виникла ця ідея?

— «Галичина» вже писала, що одним зі стратегічних завдань соціально-економічного розвитку нашої ОТГ є будівництво дамби на березі річки Бистриці Салотвинської, яка мала б захистити село Клузів від повеней, що останнім часом трапляються дедалі частіше й підтоплюють людські оселі. Ще раніше ми виступили відповідний проект, який тепер пройшов експертизу, тож чекаємо на дозвіл братися до цієї справи. Але попередню підготовку до такої роботи вже розпочали. І спершу, як і годиться, виконали картографічну зйомку місцевості. Та коли в результаті побачили всю картину, то уявляли й таку ідею.

Річ у тім, що від Клузова пролягає через наше ОТГ до Івано-Франківська широка смуга громадських земель, достатня для того, щоби не лише спорудити з боку річки належну берегозміцнювальну дамбу, а й прокласти широку автостраду поряд із нею.

Власне, будуючи той об'єкт, ми й так змушені були б «тягти» вздовж неї у тому процесі дороги, яку використовували б для потреб такої справи. Але це був би звичайний півтравець, підсилюваний гравієм чи іншим твердим покриттям...

Та глянувши на цю ситуацію ширше, як мовлять, господарським оком, починаєш розуміти, що гріх було б не скористатися можливістю, яка мовби сама йде в руки. Можна, звісно, повторюю, прокласти там суто для «вузьковідомчих» потреб будівельників простесеньку дорогу завширши чотири метри та й по всьому. Але й мож-на спорудити там автомагістраль на дві-три смуги в кожну бік — територія дозволяє. І в разі здійснення такої ймовірності вималюється вигідна стратегічна перспектива і для міста, і для Угринівської ОТГ.

— Мирославе Васильовичу, ця Ваша гіпотетична автострада пустила би в об'їзд обласного центру транзитний транспорт з боку Галича?

— Не тільки. Через наявне пряме сполучення Ямниці з селом Павлівкою Тисменицького району на цей шлях можна спрямувати і транзитні автопотоки з Калуського напрямку. До речі, ще років десять чи й більше тому в місті розглядали таку можливість, коли готували проект об'їзної, згідно з яким вона мала пролягати приблизно в тому районі, що й в нашій пропозиції, але значно ближче до залізничного полотна. Тоді від такого плану відмовились, оскільки за тим задумом дорогу треба було прокладати зокрема через землі, які вже було приватизовано. І резонно, позаяк уже добре знаємо, якою перешкодою державницьким намірам можуть нині виступати об'єкти й земельні наділи, які перебувають у чийсь приватній власності. Однак у нашій пропозиції такої перепони не існує. Та широка прирічковая смуга громадських теренів ОТГ, про яку мова, — це, по суті, землі спільні, тобто «нічийні». Тож ніщо, так би мовити, зовнішнє не перешкодить депутатському корпусові нашої сільради надати всі необхідні дозволи на будівництво на цій її території навіть швидкісної автостради.

— Але в місті, схоже, вже другий рік поспіль реалізують власний план роз-

вантаження аварійного мосту в «Пасічній». Маю на увазі будівництво переїзду через Бистрицю Салотвинську в районі вулиці Хіміків. Правда, наразі цей проект застиг...

— Застиг, бо, як на мене, з самого початку з ним було не все гаразд. Зокрема взялися будувати міст непродумано, не подбавши наперед про належну транспортну розв'язку на правому березі. Помилкою було вже те, що, згідно із задумом, весь транспорт, який перетинав річку, мав прямувати до дорожнього кільця на вулиці Надрічній, яке й без того в години пік перевантажене. По-друге, навіть подолавши те кільце, автомобілі, щоби виїхати на Тисменицьку трасу в об'їзд міста, мали прямувати до переїзду через колію. Де таке може бути? Уявляєте, які затори в разі реалізації такого проекту там виникали б, коли шлагбаум був би опущений?

Видається, що такий міст сприяв би створенню ще більшої кількості заторів, ніж тепер маємо в обласному центрі. Власне, наскільки мені відомо, на ті прорахунки, допущені вже на етапі проектування, вказали незалежні кваліфіковані фахівці — учасники кількох аудитів, проведених на об'єкті, в тому числі й урядового та експертів із Польщі. Вони й зупинили те будівництво. А дехто з них назвав його «бермудським трикутником». До того ж, як уже прикинули, створення грамотної дорожньо-транспортної розв'язки в районі такого моста обійшлося би дорожче, ніж спорудження його самого. Словом, рано чи пізно, а місто повернеться до того давнього проекту об'їзної, про який ми згадували.

— А якщо Вашою ініціативою зацікавляться в обласному центрі, то якою може бути вигода від такої перспективи для самої ОТГ?

— Користь очевидна. Якщо таку автостраду буде збудовано, то навіть якби вона сягнула, скажімо, і 20 метрів завширши, все одно об'їзд неї зостанеться ще чимало площі для зведення АЗС, придорожніх кав'ярень, мотелів, кемпінгів та інших об'єктів супутньої й відпочинкової інфраструктури. І навіть не треба буде особливо запрошувати інвесторів для створення цього всього. Вони обов'язково знайдуться самі, щойно почнеться будівництво такої магістралі. Тут функціонуватиме модерна транспортна артерія, «оснащена» всім потрібним для обслуговування розмаїтих потреб як самих водіїв, так і їхніх пасажирів.

— Як видається з Ваших слів, залишається лише втілити в життя таку гарну ідею...

— Але для цього потрібно передусім усунути одну перешкоду. У вигляді полігону промислових відходів ПрАТ «Івано-Франківськцемент» на території Клузова. Це підприємство спершу взяло в оренду під ті потреби понад 4,5 гектара громадських земель. Але з часом полігон розрісся так, що вийшов далеко за межі цієї ділянки — його площа сягає нині далеко за 10 га. Та найгірше, що звальще поступово «заповзло» з прибережної зони Бистриці Салотвинської, де розташоване, в її річище, що призвело до його звуження. Причому істотного — ширина його в тому місці сягає лише 200 метрів замість 410,

як мало би бути. Як бачимо, русло стало вдвоє вузким. А це означає, що під час повені велика вода не встигає швидко протікати в таку вузьку горловину й розливається навсібіч, затоплюючи людські оселі, подвір'я й городи.

На початку цього року обласна рада прийняла рішення про припинення договору оренди земельної ділянки у Клузові під полігон відходів цементношиферного виробництва. Було вирішено рекультивувати той об'єкт. Для проведення цих робіт навіть створили комісію. Та в підсумку — привезли кілька вантажівок ґрунту, засипали ним звальще й посяли на ньому траву. А потім оголосили, що полігон із прилеглою до нього територією — природоохоронна зона.

Ясна річ, що той «рекультивований» курган потрібно звідти забирати. Бо, поперше, він лежить уперек того шляху, яким має пролягти захисна дамба. По-друге, а точніше, знову ж таки, поперше — нам би забрати попервах хоча б ту частину полігону, що так істотно звужує річище Бистриці Салотвинської. Відновлення природної ширини річкового русла значно знизило би ризик появи великої води в цьому місці. А по-третє, то гора не звичайного промислового непотребу, а відходів, значна частина яких може бути токсичною. Адже азбест як основа шиферного виробництва «Івано-Франківськцементу» — матеріал екологічно небезпечний.

За нашими підрахунками, на полігоні накопичилося тих відходів до 500 вантажівок відповідної тоннажності, і це в межах населеного пункту. І то дарма, що звальще має статус охоронної зони, що проведено рекультивацию, що на папері все гаразд і вважається, ніби сміття тут більше немає. Якщо екологи зроблять відповідні обстеження, то природоохоронна зона може виявитися екологічно загрозованою для проживання людей неподалік.

Я вже мав розмову з цього приводу з головою правління ПрАТ «Івано-Франківськцемент» Миколою Круцем. Він порядний господар — у цьому давно пересвідчився. Фахівці підприємства вже побували на об'єкті й нині вивчають ситуацію. Є сподівання, що вдасться знайти прийнятний для обох сторін варіант вирішення проблеми. Тоді, образно кажучи, шлях до будівництва на наших землях автомагістралі буде розчищено.

— Але хто мав би узятися за це? Якими мають бути перші кроки до здійснення такої наразі суто теоретичної можливості?

— На пропозицію схвально відізвався голова обласної держадміністрації Віталій Федорів, котрому я представив наші накреслення на основі картографічної зйомки місцевості. Ознайомився з нашою ініціативою й міський голова Івано-Франківська Руслан Марцінків. У тому, що це серйозний стратегічний план, сумнівів немає. Але зрозуміло, що здійснити його можна лише за підтримки держави. Та щоб вийти на державний рівень, потрібно спершу на місцевому рівні виготовити проект. Кому ж належить узятися за виготовлення проектно-кошторисної документації? Звісно, що її замовником має виступити мерія обласного центру. І підготовку такого серйозного проекту потрібно доручити солідній і авторитетній проектній організації.

Повірте, кращого варіанта будівництва дороги в об'їзд Івано-Франківська з боку Львівського (Галицького) напрямку, ніж той, що ми пропонуємо, немає й не буде. Правда, щоб зрозуміти її вартість, потрібно бути господарем, котрий дивиться на роки вперед.

Думаю, прем'єр-міністр Денис Шмигаль зацікавився би таким проектом. Навіть попри те, що його вартість, очевидно, сягнула б і кількох мільярдів. Але на таку справу кошти в державі завше знайдуться, було б лише бажання можновладців підтримати цей почин, цю, сказати б, ініціативу знизу. І, як на мене, за наявності належного фінансування автостраду майбутнього можна звершити в доволі стислі терміни.

Закон про середню освіту: «плюси»

і «знаки запитання»

■ Закінчення. Поч. на 2 стор.

Скажімо, у початкових класах маємо до дванадцяти процентів навчального часу, яким розпоряджаємося самі. Тобто це три години на тиждень, і ми їх традиційно виділяємо для уроків християнської етики. А от у старших класах мова вже про майже 30% варіативного часу. Тобто якщо субвенцією школі фінансується 38 годин, то з них 28 складає обов'язковий компонент, а відповідно 10 присвячується тим предметам, які обирає освітній заклад. І це нагода та можливість привабити до нього не лише учнів, а й доброго фахівця-вчителя.

— До речі, згідно з новим законом забороняється співпраця Церкви і школи. Чи не стає це загрозою для предмету християнської етики?

— Заборона такої співпраці, можливо, має на меті убезпечити від впливу Церкви Московського патріархату. А щодо уроків християнської етики, то ними ми нічого не порушуємо. Це не Церква ініціює викладання предмета, це рішення самого освітнього закладу, який задовольняє запит учнів і батьків. Цей предмет, до речі, у нас дуже люблять і уроки відвідують із задоволенням.

— Торкається закон і кадрових питань, особливо що стосується педагогів пенсійного віку. Яке Ваше ставлення до цього?

— Закон передбачає переведення їх на контракт терміном на рік, але дозволяє продовжувати угоду протягом трьох років. У нас справді педагогів пенсійного віку близько 20% від загальної кількості. Але часом людина старшого віку активніша, більш творча і забезпечує якіснішу підготовку учня, ніж молодий вчитель. Очевидно, норма спрямована на те, щоб звільняти місця для молодих спеціалістів. Однак, як на мене, не в той спосіб вартує вирішувати проблему з їх працевлаштуванням. Перспективного вчителя варто заохочувати зарплатою, додатковими соціальними гарантіями. Якщо вчитель, котрий пропрацював понад 15 років, отримує суттєво більше за рахунок вищої категорії і відповідної надбавки, то для молодих, навіть і творчих, повних бажання, подібного стимулу нема.

— А як визначається професійний рівень вчителів? Як, грубо кажучи, відсіяти гірших і залишити достойних? Чи передбачений законом якийсь механізм?

— У законі чітко прописаний механізм сертифікації вчителів — це дуже добре. Мова про атестацію педагогів. У такий спосіб ми будемо бачити, хто відповідає рівню, а кому треба або доучуватися, або покидати стіни школи. Ще одна

категорія педагогів — це керівники закладів. Їх обирають на конкурсній основі. Відбір проводить засновник закладу. І як на мене, то тут система має ще бути доопрацьована, щоб максимально усунути суб'єктивний фактор впливу. Тому незалежне сертифікування керівників, а не лише вчителів, вважаю доцільним.

— Ви розповіли про індивідуальну оцінку фаховості педагогів. А чи оцінюватиметься якість закладу загалом в умовах нинішньої його автономії?

— Так, і це два типи оцінювання: внутрішній контроль, як і було раніше, тобто контроль з боку керівництва школи, і зовнішній. Щодо останнього, то є зміни. Запроваджується інституційний аудит, який проводитиме Державна служба якості освіти. Відмінність у тому, що досі нас перевіряли добре нам знайомі інспектори — та сама районна комісія об'їжджала всі школи району. Тепер це буде незалежна структура, сформована міністерством освіти. І такий аудит проводитиметься не рідше ніж раз у десять років.

— Чи змінюється принцип фінансування закладів освіти?

— Задекларовано принцип, що гроші йдуть за дитиною. Якщо б заклади пішли на повну автономію, тобто, простіше кажучи, якби субвенцію не «зливали» у спільний районний «казан» і тоді не розподіляли на всі школи, то багато шкіл за повної автономії просто би перестали існувати або животили на межі виживання. Бо мова йде, що заклад може бути цілком самодостатнім, якщо середня наповнюваність класів становить 17 учнів і більше. Але в районі чи в ОТГ більшість сільських шкіл є з меншою наповнюваністю. Найперше виникають питання до формули, за якою вираховується розмір освітньої субвенції. Бо, скажімо, у Швеції якщо високо в горах на хуторі народилася дитина, то під неї створюють школу... Адже коли дитина виростає і здобуде якісні знання, вона в дорослому віці поверне вкладені кошти. У нас же, боюся, при цій адмінреформі вектор виглядає інакше. Але я переконаний — економія коштів шляхом закриття шкіл — це хибний шлях. Бо закрити просто, створити заново — дуже складно. І тут мене також хвилює питання збереження мережі позашкільної освіти: школи мистецтв, спортивної школи, будинку дитячої творчості, навчально-виробничих комбінатів тощо. Чи не підє керівництво майбутніх ОТГ шляхом економії бюджету за їхній рахунок? Бо тоді про яке покращення якості освіти, про яку реформу узагалі може йти мова?

Розмовляла Вероніка ЗАНИК

Гратуляція юних,

■ Закінчення. Поч. на 1 стор.

Нижче наведемо цитату з повідомлення Тисменицької районної ради:

«Вже дев'ять років поспіль відповідно до рішення Тисменицької районної ради присуджується премія "Обдаровані діти Тисменичини", яка є найвищою в районі відзнакою для підтримки обдарованих дітей, що проживають та навчаються на території району. Премія вручається, як правило, до Міжнародного дня захисту дітей і присуджується у трьох номінаціях за результатами конкурсу: "Учень року", "Спортсмен року", "Творча особистість року". Переможцям у кожній номінації присвоюється звання Лауреата премії Тисменицької районної ради "Обдаровані діти Тисменичини" з виплатою грошової винагороди в сумі десять тисяч гривень та вручається диплом і нагрудний знак Лауреата премії. Наставникам переможців за належну підготовку виплачується грошова винагорода в сумі п'ять тисяч гривень».

Цього разу, витримуючи умови пом'якшеного карантину, організатори влаштували свято-зустріч з об-

конкретизувати, що він входить до складу комісії як голова постійної депутатської комісії з гуманітарних питань. Це суб'єктивна оцінка, та автор мусить двічі сказати: на жаль...

На жаль, по-перше, в номінації «Учень року» лише педагогічний колектив Старокривотульської школи подав свою кандидатуру, а більше

ще цього року виграв на обласному етапі олімпіади з французької мови, став другим в області на олімпіаді з англійської, переміг у районному етапі конкурсу знавців української мови імені Петра Яцика, в районній олімпіаді з географії, а торік крім цих дисциплін ще й показав на олімпіадах блискучі знання з фізики. Крім

Р. Нестерак та Т. Градюк нагороджують Марію Семчук і «Учня року» В. Слатинського

ніхто. Насправді цього року ніхто не склав би конкуренції десятикласнику Старокривотульської школи Вікторові Слатинському, котрий ли-

того, зазначають педагоги школи, Віктор є одним з лідерів учнівського самоврядування, учасник і організатор позакласних заходів, спортивних змагань, туристичних походів. Просто перфектний лауреат премії в номінації «Учень року». Але за відсутності інших номінантів комісія з присудження премії навіть не мала претендента на заохочувальну премію.

Наставник Віктора Слатинського – вчитель-методист Марія Михайлівна Семчук (Попович) за свої чотири десятки роботи в рідній школі виховала десятки переможців олімпіад, студентів французької філології кількох вузів, її праця сприяє високому рейтингу сільської школи. А до фотографії з Марією Михайлівною та Віктором Слатинським ми навмисне запросили заступника

ками області в різних категоріях та групах, вигравали турніри. Зрештою, в травні дівчата основного складу команди стали першорозрядницями. Але вже під час засідання комісії колеги уточнили, що премія індивідуальна, персональна, а тому команда не може бути нею нагороджена.

цього навчального року стала чемпіонкою області зі стрибків у довжину та потрійному стрибку, успішно виступала в стаєрських дистанціях. Тренує Діану 32-річна бігунка Марія Гелетій, яка, схоже, розкриває талант тренера. Упродовж цього року Марія кілька разів виводила своїх

Н. Турик і Надія Теличкан

Обговорюючи цю прикру ситуацію голова райради Тетяна Градюк, представники виконавчої влади вирішили обов'язково відзначити езупілчан у кінці червня. А «Спортсменом року» комісія одностайно визнала 12-річну липівчанку Діану Сисак, яка

юних легкоатлетів на престижні й креативні змагання. А серед її вихованців є ще кілька перспективних підлітків. Відтак, якби таке було, Марія Гелетій вартує титула «тренера сезону/року».

А далі – на радість. Потішила своїми талановитими вихованцями Тисменицька дитяча школа мистець. В номінації «Творча особистість року» директор ДШМ та педагогічний колектив подали «до кольору – до вибору: дипломата і лауреата кількох вокальних конкурсів Оксанку Марцінко (викладач – знана співачка Діана Шатарська); цимбаліста, так виглядає, що в майбутньому віртуоза Мирона Пасічного (викладач – Володимир Шотурма, керівник оркестру народної музики Олега Камінського); цікаву юну художницю Наталію Турик (її наставник – Надія Теличкан, в минулому ще й редактор тисменицької телевізії). Більшістю голосів комі-

Лауреат Д. Сисак

дарованими юнками та юнаками під назвою "Ми – надія твоя, Україно!" в фойє народного дому. Запросили дітей та їх наставників, яких комісія визначила цьогорічними лауреатами премії, а також вихованців мистецьких закладів. (Попередньо на рівні районної влади обговорювалася можливість відзначення кращих учнів і вихованців спортивних секцій району в кінці червня, на день молоді/день Конституції).

Комісія з питань присудження премії «Обдаровані діти Тисменичини» провела своє засідання 28 травня. Даруйте за тавтологію, але авторів цього матеріалу треба

голови райдержадміністрації Володимира Заника, випускника Старокривотульської школи 1994 року, котрий тоді вчився у спеціалізованому класі з поглибленим вивченням французької мови, який вела Марія Семчук.

На жаль, по-друге. На здобуття звання лауреата премії в номінації «Спортсмен року» педадра Тисменицької ДЮСШ подала двох кандидатів. І за своїм рейтингом першим номером – команду баскетболісток «3х3» (чотирьох дівчат 2003 і 2004 років) та їхнього наставника Володимира Недоступа. Цього навчального року дівчата тричі ставали чемпіон-

Марта П'ятничук і Кароліна Секрета

Діана Кіловата

найкращих

сія визнала «Творчою особистістю року» Наталію Турик, і то вперше за дев'ять років премію вручено юному живописцю. А юний цимбаліст М. Пасічний відзначений заохочувальною премією.

У фое народного дому нагородження лауреатів та їх наставників провели голова райради Тетяна Градюк і голова райдержадміністрації Ростислав Нестерак. Намагаючись зафіксувати ці приємні – особливо для юних – миті, зішлись на тому, щоб на коротко знімати маски. Поряд у просторому глядацькому залі очікували на запрошення ще декілька юних талантів – переможці міжнародних, всеукраїнських і обласних творчих конкурсів та їх наставники. Най-

здобутки в музичних конкурсах грамоту отримала піаністка з Сільця Аліна Пушко, яка вчиться в Єзупільській музшколі у Віолеті Костенко.

Грамоти за конфєранс, декламування отримали випускник Тисменицької загальноосвітньої школи Віталій Мельник, працівник райвідділу культури Людмила Федик. І ще цього дня відзначили один колектив з району – зразковий дитячий танцювальний колектив «Калинонька» з Радчі. Грамоту отримала теперішній керівник

Оксана Марцінко

Володимир Шотурма та Мирон Пасічний

Людмила Федик і Віталій Мельник

з часом хореограф, який створив у Радчі «Калиноньку» покинув колектив, і велике щастя, що Тетяна, яка в дитинстві танцювала в ансамблі, три роки тому стала художнім керівником. Відтак зараз у зразковому ансамблі займаються 34 школярі, є й дорослий склад, два десятки танцюристів. Отож, радчанський колектив діє...

Так вийшло, що першого червня ґратували (вітали, поздоровляли – пояснює нам тлумачний словник) здебільшого юних митців. Тим часом закінчується навчальний рік, за сезон і багато юних спортсменів показали досягнення. Обдарованих дітей у нас багато – нехай їм везе!

Володимир ЗАНИК

більший «врожай» зібрали вихованці Тисменицької ДШМ. То Софійка Василик і Наталя Турик (живопис, обидві підлеглі Надії Теличкан), вокалістки Яна Шелемей, Оксана Марцінко і Божена Антошків (викладач Діана Кіловата), піаністи Вероніка Цьолик і Станіслав Павлишин (їх викладачка – завуч школи мистецтв Марта П'ятничук). За

танцювального колективу Тетяна Вацеба, а відзнаку всього складу – десятирічна Марічка Струк, яка є...старостою ансамблю. З приємністю розповіла нам про «Калиноньку» директор будинку культури села Радча Ірина Вацеба. (От, поширене таке прізвище в Радчі, вїт у них теж Вацеба, Василь Михайлович). Ірина Михайлівна нагадує, що

В. Заник, М. Семчук, В. Слатинський

Марія Гелетій, Діана Сисак

Наталія Турик біля своїх робіт

Віолета Костенко з Аліною Пушко

Радчанські красуні Т. Вацеба та М. Струк

ПРОЕКТ РІШЕННЯ МАРКОВЕЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ «ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕХНІЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ З НОРМАТИВНО ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬ С. МАРКІВЦІ МАРКОВЕЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ»

Повідомлення про оприлюднення проекту регуляторного акту

Відповідно до вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» Марковецька сільська рада повідомляє про оприлюднення в газеті «Вперед» проекту рішення Марковецької сільської ради «Про затвердження технічної документації з нормативно грошової оцінки земель населеного пункту с.Марківці Марковецької сільської ради»

Розробник проекту рішення: Виконавчий комітет Марковецької сільської ради.

Зауваження та пропозиції в письмовій формі приймаються протягом одного місяця з дня оприлюднення проекту рішення за адресою: вул. Шкільна, 2а, с. Марківці, Тисменицький р-н, Івано-Франківська область, Марковецька сільська рада.

УКРАЇНА МАРКОВЕЦЬКА СІЛЬСЬКА РАДА ТИСМЕНИЦЬКИЙ РАЙОН ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ РІШЕННЯ (проект) Про затвердження технічної документації з нормативно грошової оцінки земель с. Марківці Марковецької сільської ради

Розглянувши технічну документацію з нормативно грошової оцінки земель села Марківці Тисменицького району Івано-Франківської області, розроблену ДП «Івано-Франківський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою», керуючись ст. 271 Податкового кодексу України, ст. 23 Закону України «Про оцінку земель», ст. 9 Закону України «Про державну експертизу земельпорядної документації», ст. 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політи-

ки у сфері господарської діяльності» п. 34 ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», наказу Мінагрополітики від 25.11.2016р. №489 «Порядок нормативної грошової оцінки земель населених пунктів», сільська рада вирішила

1. Затвердити технічну документацію з нормативно грошової оцінки земель населеного пункту с. Марківці Марковецької сільської ради Тисменицького району Івано-Франківської області,

розроблену ДП «Івано-Франківський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою».

2. Затвердити середню (базову) вартість одного квадратного метра земель с. Марківці в розмірі 107,32 грн/м.кв.

3. Ввести в дію технічну документацію з нормативної грошової оцінки земель с. Марківці Марковецької сільської ради Тисменицького району Івано-Франківської області з 01.01.2021 року.

4. Визнати таким, що втрачає чинність з 01.01.2021 року рішення Марковецької сільської ради від 14 червня 2013р. №03-12/13 «Про затвердження технічної документації з нормативно грошової оцінки земель населених пунктів Марковецької сільської ради»

5. Офіційно оприлюднити прийняте рішення до 15 липня 2020 року в газеті «Вперед»/

Сільський голова І. БУРТИК

ПРОЕКТ РІШЕННЯ МАРКОВЕЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ «ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕХНІЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ З НОРМАТИВНО ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬ С. ОДАЇ МАРКОВЕЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ»

Повідомлення про оприлюднення проекту регуляторного акту

Відповідно до вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» Марковецька сільська рада повідомляє про оприлюднення в газеті «Вперед» проекту рішення Марковецької сільської ради «Про затвердження технічної документації з нормативно грошової оцінки земель населеного пункту с.Одаї Марковецької сільської ради»

Розробник проекту рішення: Виконавчий комітет Марковецької сільської ради.

Зауваження та пропозиції в письмовій формі приймаються протягом одного місяця з дня оприлюднення проекту рішення за адресою: вул. Шкільна, 2а, с. Марківці, Тисменицький р-н, Івано-Франківська область, Марковецька сільська рада.

УКРАЇНА МАРКОВЕЦЬКА СІЛЬСЬКА РАДА ТИСМЕНИЦЬКИЙ РАЙОН ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ РІШЕННЯ (проект) Про затвердження технічної документації з нормативно грошової оцінки земель с.Одаї Марковецької сільської ради

Розглянувши технічну документацію з нормативно грошової оцінки земель села Одаї Тисменицького району Івано-Франківської області, розроблену ДП «Івано-Франківський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою», керуючись ст. 271 Податкового кодексу України, ст. 23 Закону України «Про оцінку земель», ст. 9 Закону України «Про державну експертизу земельпорядної документації», ст. 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політи-

ки у сфері господарської діяльності» п. 34 ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», наказу Мінагрополітики від 25.11.2016р. №489 «Порядок нормативної грошової оцінки земель населених пунктів», сільська рада вирішила

1. Затвердити технічну документацію з нормативно грошової оцінки земель населеного пункту с. Одаї Марковецької сільської ради Тисменицького району Івано-Франківської області, роз-

роблену ДП «Івано-Франківський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою».

2. Затвердити середню (базову) вартість одного квадратного метра земель с. Марківці в розмірі 105,54 грн/м.кв.

3. Ввести в дію технічну документацію з нормативної грошової оцінки земель с.Одаї Марковецької сільської ради Тисменицького району Івано-Франківської області з 01.01.2021 року.

4. Визнати таким, що втрачає чинність з 01.01.2021 року рішення Марковецької сільської ради від 14 червня 2013р. №03-12/13 «Про затвердження технічної документації з нормативно грошової оцінки земель населених пунктів Марковецької сільської ради»

5. Офіційно оприлюднити прийняте рішення до 15 липня 2020 року в газеті «Вперед»

Сільський голова І. БУРТИК

Братківці з містом, а в Братківцях – зміни

■ Закінчення. Поч. на1 стор.

До першого вересня в Братківцях стараються підготувати до відкриття навчально-виховний комплекс, готується проект на багатофункціональний спортивний майданчик біля Братковецької ЗОШ І-ІІІ ст. Точніше, з передачею до Івано-Франківська та перереєстрацією це має бути Братковецький ліцей. Одночасно проводиться підготовка до будівництва амбулаторії монопрактики сімейної медицини. Отож, Роман Тату-мірак і будівельники його фірми «Лідер-Плюс», яка вже зробила не один такий об'єкт в Івано-Франківській області, матимуть нагоду вслід за капремонтам Народного дому зробити ще один дарунок рідному селу.

«Приєднання до міської громади, – каже Н. Рибак, – допоможе нам і для

знаного всюди сезонного вирощування полуниці – недавно провели переговори для надання місця для проведення продажу полуниці...

Процес передачі, реорганізація сільської ради шляхом приєднання передбачає, що до кінця року ми живемо за чинним сільським бюджетом, але Івано-Франківська ОТГ долучає ресурси, підсилює наші можливості.

Головне своє завдання бачу в тому, щоб покращити умови для односельчан, підтримувати їх задуми, щоб вони гордились нашим селом і були впевнені, що їх не кинули напризволяще, що ми стараємося для них і все, що робиться, – це для них, тому що ми одна велика сім'я».

Спілкувався та підготував
Володимир ЗАНИК

22 травня. Компанія ПБС почала прокладати дорогу в Братківцях

До уваги восьмикласників! Івано-Франківський фізико-технічний ліцей-інтернат Івано-Франківської обласної ради проводить набір учнів на 2020/21 н. р. для навчання в 9-му класі.

Івано-Франківський фізико-технічний ліцей-інтернат – Ліцей при Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу – заклад середньої освіти обласного підпорядкування. Ліцей здійснює навчання та виховання здібних до точних наук дітей з районів та міст Івано-Франківської області.

Ліцеїсти з поза меж Івано-Франківська забезпечуються безоплатним проживанням та 4-разовим гарячим харчуванням.

Ліцей дає загальну середню освіту, забезпечує поглиблені знання з фізики, математики, інформатики, проводить профорієнтаційну підготовку до навчання в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу та інших вузах.

Зарахування в ліцей проводиться на конкурсній основі за результатами вступних екзаменів з фізики (письмово), математики (письмово).

Призери та учасники обласних олімпіад, переможці (перші місця) районних олімпіад з навчальних предметів (крім трудового навчання) зараховуються без екзаменів.

Детально з Правилами прийому учнів у ліцей на 2020 рік можна ознайомитися на офіційному Сайті ліцею – ftl.if.ua.

Реєстрація вступників проводиться до 16 червня 2020 р. дистанційно на сайті ліцею, розділ «Приймальна комісія».

За довідками звертатись: м. Івано-Франківськ,
вул. Тополина, 6, каб. 25, 3 поверх, тел.: 55-46-91 або 55-47-36.

Поберезька сільська рада оголошує конкурс на заміщення вакантної посади посадової особи органу місцевого самоврядування: провідного спеціаліста Поберезької сільської ради

Вимоги до кандидатів: громадянство України, наявність вищої юридичної або економічної освіти, досвід роботи не менше п'яти років у сфері закупівель, знання чинного законодавства, інших актів законодавства з урахуванням специфіки функціональних обов'язків, вільне володіння державною мовою, володіння персональним комп'ютером в режимі користувача.

Необхідні документи для участі у конкурсі:

- заява про участь у конкурсі;
- особова картка (форма П-2 ДС);
- автобіографія;
- дві фотокартки розміром 4х6;

- копія документа про освіту;
- копія паспорта;
- копія реєстраційної картки платника податків;
- електронна декларація про доходи за 2019 рік.

Для довідок та подання документів для участі у проходженні конкурсу на заміщення вакантної посади звертатися до виконавчого комітету Поберезької сільської ради за адресою: 77430, Івано-Франківська область, Тисменицький р-н., с. Побережжя, вул. Шевченка, буд.104.

Термін подання документів: 30 календарних днів від дня оголошення про проведення конкурсу.

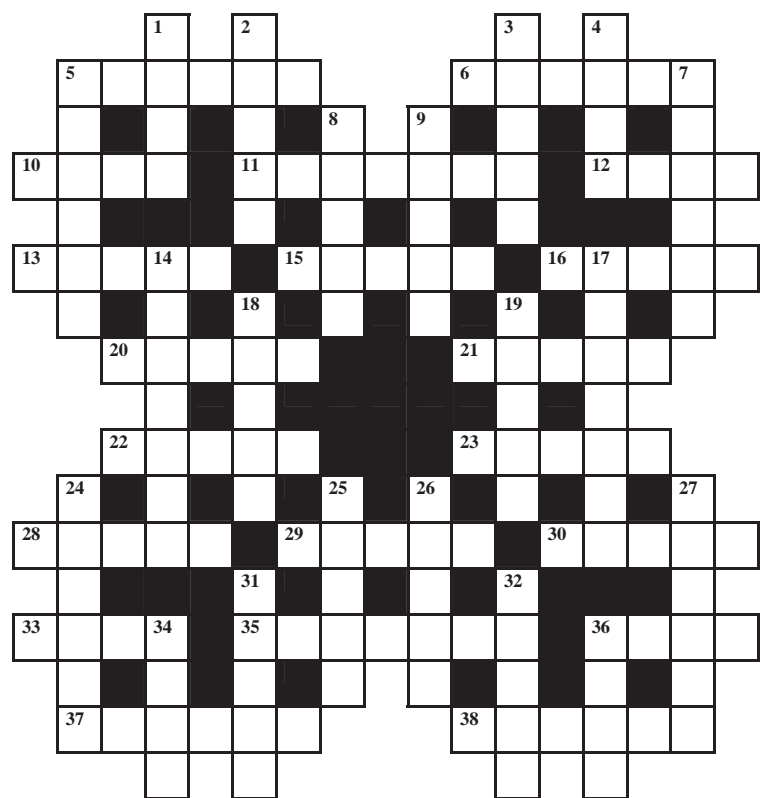
Повідомлення про оприлюднення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту детального плану території для багатоквартирної житлової забудови на вул. Коломийській, 6 у м. Івано-Франківську.

З метою громадського обговорення на сайті Управління архітектури, дизайну та містобудівної діяльності Івано-Франківської міської ради оприлюднено заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту детального плану території для багатоквартирної житлової забудови на вул. Коломийській, 6 у м. Івано-Франківську (далі – Заява).

Заяву оприлюднено на офіційному веб-сайті Управління архітектури, дизайну та містобудівної діяльності Івано-Франківської міської ради <https://dma.if.ua/> Зауваження і пропозиції до Заяви подаються до Управління архітектури, дизайну та містобудівної діяльності Івано-Франківської міської ради, адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. Незалежності, 9, тел.: (03422) 2-39-28, (0342) 50-26-80, e-mail: dma.if.mvk@gmail.com.

Строк подання зауважень і пропозицій становить 15 днів з дати даної публікації тобто до 22 червня 2020 р.

КРОСВОРД

Ефіопії. 33. Кондитерський виріб. 35. Виконавець партії на ударних інструментах в оркестрі. 36. Азербайджанський народний поет-співак. 37. Держава в державі. 38. Вид бутерброда.

По вертикалі: 1. Священний птах у стародавніх єгиптян. 2. Твір початківця. 3. Столиця Афганістану. 4. Одиниця вимірювання ваги. 5. Гаман у формі торбинки, що затуляється шнурочком. 7. Африканська держава. 8. Штучний шовк. 9. Чернець. 14. Алігаторова груша. 17. Чотириструнний щипковий музичний інструмент. 18. Місто в Японії. 19. Збіговисько відьом. 24. Морська німфа у грецькій міфології. 25. Спішна робота на судні. 26. Китайська холодна зброя. 27. Літературна гра. 31. Картина, написана на стіні або на фасаді будинку. 32. Турецька порода собак. 34. Винахідник саксофона. 36. Лічильна дошка у стародавніх греків.

Відповіді на кросворд в № 18:

По горизонталі: 1. Історія. 6. Кліо. 7. Кіот. 9. Колба. 11. Ніл. 12. Халва. 18. Апія. 19. Драбант. 20. Ілот. 23. Труба. 24. Спрут. 28. Огар. 29. Окуліст. 30. Лат. 33. Асана. 34. Ефа. 35. «успіх». 38. Кілт. 39. Ааре. 40. Арбалет.

По вертикалі: 2. Спіч. 3. Ібіс. 4. Акаба. 5. Страс. 8. Ніоба. 10. Окпі. 13. «Воля». 14. Баритон. 15. Арабіка. 16. Анапест. 17. «Стейкий». 21. Крі. 22. Нут. 25. Галс. 26. Кляфт. 27. Хакі. 31. Онікс. 32. Естет. 36. Клір. 37. Каре.

зробите по дорозі, не буде липкою і солодкою, і ви зможете спокійно витерти її просто шкарпеткою.

– Коханий, я тобі зробила млинці і... трохи пом'яла машину.

– Що ти зробила?!

– Млинці...

– Коли ви в останній раз читали? І що це було?

– Інструкція до пігулок. Багато букв, є цікаві речі. Сюжет не те, щоб тримає, але варіативність кінцівки вражає.

– Надішліть мені ці документи факсом.

– На жаль, там, де я зараз знаходжуся, факс відправити неможливо.

– А де ви зараз?

– У 2020-му.

Гороскоп на тиждень

(з 8 по 14 червня)

Овен

Зв'язки і знайомства, які ви заведете наступного тижня, будуть надзвичайно корисні для вас у найближчому майбутньому. На початку тижня нікуди не поспішайте, присвятіть час старанній та вдумливій роботі. Четвер може відразу повернути все ваше життя, але в хорошу сторону.

Телець

Тиждень пройде у дружніх і ділових зустрічах, вам буде просто ніколи усамітнитися. У четвер вашим головним ворогом буде власна неухважність, адже потрібні рішучі та правильні дії. Довіряйте друзям і близьким – вони завжди за вас. До кінця тижня випробування закінчатся, і ви знову зможете зітхнути з полегшенням.

Близнюки

Один з найбільш сприятливих тижнів у цьому році для вас – найімовірніше буде стрімке кар'єрне зростання, надбавка до зарплати, велика і дуже довгоочікувана покупка. В особистому житті також не виключені приємні зміни. Всі проблеми залишаться у минулому, і ви відчуєте прилив сил.

Рак

Астрологи радять відмовитися від поспіху, незважаючи на «наполеонівські» плани. Не намагайтеся стрибнути вище голови і не ставте нереалістично високих планок. Наприкінці тижня можуть відбутися важливі зустрічі. Якщо ви хочете що-небудь змінити в своєму житті, то дійте саме зараз.

Лев

Доведеться поборотися за справедливість! Хтось у вашому оточенні може обмовляти як вас, так і інших людей. Доведеться розбиратися з несподіваними проблемами. Швидше за все, відбудеться нетипова ситуація, яка викличе у вас праведний гнів і змусить пернерувати. На вихідні знайдіть час для відпочинку і особистих справ.

Діва

Існує ризик не впоратися зі справами і провалити все в самий відповідальний момент. Також в цей період будьте обачні у своїх висловлюваннях. Деякі ваші побажання та доводи можуть бути в результаті використані проти вас. Наприкінці тижня можна розраховувати на приємні грошові бонуси, подарунки.

Ваги

Тиждень буде неоднозначним часом. Не все складатиметься добре. Деякі події можуть засмутити вас і змусити діяти необдуманно. У цей час краще зверніть свої сили на вирішенні поточних питань. Зосередьтеся на чомусь важливому і не піддавайтеся сумним думкам, не будьте пасивними.

Скорпіон

Наступні сім днів спочивати на лаврах не доведеться. Належить багато працювати, у справах проявляти гнучкість розуму і спритність. Якщо зумієте правильно розпорядитися своїм часом, направити свою енергію в потрібне русло, то у вас є всі шанси досягти поставлених цілей. У складні моменти оцінюйте поточну ситуацію раціонально.

Стрілець

На наступному тижні позбавляйтеся від усього, що заважає рухатися вперед. Перша половина тижня буде складним періодом, коли не все вдасться втілити в життя. Раціонально використовуйте свій робочий час, більше відпочивайте, що допоможе уникнути стресу.

Козеріг

Буде краще, якщо в цей період ви будете контролювати поточну ситуацію й аналізувати свої вчинки. Це дозволить уникнути серйозних помилок у майбутньому. У цей час довіряйте тільки своїм думкам і почуттям. Зрушення в кар'єрі в перспективі принесуть вам не тільки успіх, але й дозволить зміцнити своє фінансове становище.

Водолій

У вашому житті можуть статися несподівані події. Ви будете будувати грандіозні плани і задумаетесь про втілення їх у життя. Але несподівано можуть виникнути конфліктні ситуації не тільки в сім'ї, але і на роботі. При правильному підході і реальній оцінці всіх обставин ви зумієте подолати перешкоди з мінімальними втратами для себе.

Риби

Наступного тижня доведеться підлаштуватися під ситуацію і діяти відповідно до встановлених правил. У середу проявляйте пильність буквально у всьому. При цьому не бійтеся діяти рішуче. Вам пощастить у цей час, і ви істотно досягнете успіху в роботі. У вихідні будьте обачні у спілкуванні з іншими людьми.

УСМІХНІТЬСЯ

- Які плани на день?
- За окулярами в оптику піду.
- А потім?
- Потім видно буде.

- Як ваше здоров'я?
- Добре. Вірусу, начебто, нема...
- А з грошима як?
- Ще краще. Їх точно нема.

– А давайте що-небудь заспіваємо на підтримку артистів, які потрапили в складну фінансову ситуацію через карантин...

– А ти чого чекав, що я зніму маску на першому побаченні? Не така я!

У місті К. в підвалі житлового будинку поліцейські "накрили" нелегальну школу.

В ході операції оперативники затримали п'ятеро учнів 7-го класу, які спільно займалися математикою. Двом вдалося втекти. Паперові підручники і зошити були вилучені. Тепер всім загрожує 14-денний карантин.

Пильні співробітники правоохоронних органів припинили спробу поширення коронавірусу в мережі. Зловмисник був заарештований за спробу відправити смайлик без маски.

Лайфхак. Поклавши цукор в чай, не розмішуйте його до тих пір, поки не дійдете до комп'ютера. Калюжа, яку ви

Червень на дати багатий

Навіть не минуло ще й тижня у цьому місяці, а вже позаду ціла низка дат і свят: і Всесвітній день батьків, і День захисту дітей, і просто початок літа...

А ще саме нині, 5 червня, справді важливий для всієї планети день, що звертає нашу увагу на стан довкілля. Всесвітній день охорони навколишнього середовища.

А 6 червня професійне свято всіх творців газет, журналів, радіо, телебачення, інтернет-видань, які ми сукупно називаємо засобами масової інформації. Тобто День журналіста. Пов'язана ця дата з днем прийняття Спілки журналістів України в 1992 році до Міжнародної федерації журналістів. Але це не тільки професійне свято працівників ЗМІ, а й загальнонаціональне, тому що важко уявити сучасне суспільство без інформації, без засобів її передачі, без професійного погляду на події та факти нашого життя.

Разом із православними та греко-католиками, що у неділю відзначають свято Трійці, 7 червня професійне свято мають працівники вод-

ного господарства України. Вони виконують функції, які пов'язані з регулюванням водних ресурсів, їх збереженням, використанням і відведенням використаної води, а також із запобіганням руйнівній дії вод.

А наступного дня, 8 червня, випадково чи закономірно, люди планети відзначають Всесвітній день океанів. До речі, вченим більше відомо про поверхню Місяця, ніж про глибини світового океану. Наприклад, 12 осіб вже ступили на Місяць, але тільки три побували в Маріанській западині. 94% життя на Землі зосереджено у воді. Близько двох третин всіх морських мешканців залишаються недослідженими, а коли виявляються нові різновиди, це породжує ще більше запитань щодо морського життя...

А ще того ж дня запроваджено свято домогосподарок. І це правильно, що у них є свій «професійний»

день, бо насправді ця функція жінок (а, зрештою, й чоловіків) далеко не найлегша.

Ще одну дату не можемо обійти увагою – 10 червня Міжнародний день друзів. Прекрасна нагода трохи пожертвувати усіма решту справами, щоб згадати про тих, хто нам близький не по крові, не за діловими зв'язками, а по духу. Тому у середу, 10 червня, зателефонуйте, напишіть своєму другові, а краще було б усе ж побачитися з ним. Бо, як відомо, хороше душевне спілкування – це розкіш, а дружба – великий скарб.

Ще одну цікаву дату матимемо наступної суботи – 13 червня Міжнародний день поширення інформації про альбінізм. Не чекаючи, коли він настане, принагідно розкажемо, що це таке. Вроджене порушення альбінізм, відоме ще як гіпопігментація, викликається частковою або повною відсутністю меланіну – пігменту, який відповідає за колір шкіри, очей і волосся. Причина – гени не виробляють меланін і їх не мож-

на змусити це робити. У альбіносів рожеві або червоні очі. Колір їх райдужної оболонки варіює від сірого до блакитного і навіть коричневого. У людей з альбінізмом часто спостерігається одне або кілька порушень зору: поганий зір, ністагм (мимовільний рух очей) і фотобоязнь (чутливість до світла). Люди з альбінізмом синтезують вітамін D в п'ять разів швидше, ніж люди з темною шкірою. Тому вони легко отримують сонячні опіки. Якщо у обох батьків є ген альбінізму, ймовірність народження дитини з альбінізмом становить 25%. Вітіліго – ще один шкірний розлад, пов'язаний з альбінізмом, при якому тільки окремі ділянки шкіри втрачають пігмент. Серед таких особливих людей був знаменитий співак Майкл Джексон. Очевидно, з цією проблемою були пов'язані численні пластичні операції.

Це лише декілька дат першої половини цього місяця. А їх до кінця червня ще чимало. Тож нехай у кожному будні буде часточка свята.

На роботу запрошуються:

- Будівельник (внутрішні роботи) – з/п від 15 000 грн.
- Електрик або помічник електрика (зі знанням електричної справи) – з/п від 15 000 грн.
- Механік з ремонту авто – з/п від 15 000 грн.
- Водій В, С (графік пн.-сб. 6:00-20:00) – з/п від 12 000 грн.
- Бухгалтер по ФОП (у м-сто Хмельницький) – з/п 12 000 грн.

Всі деталі за телефоном: 067 196 19 68.

Продаю

❖ засоби захисту рослин, насіння, добрива, мікродобрива. Тел.: 096 596 47 74.

НАРОДНІ ПРИКМЕТИ

- Як цвіркун цвіркоче, а пугач кличе «пугу» – на гошу днину.
- Павуки швидко снують павутину – на зміну погоди.
- Перед негодою, десь за добу, риба перестеє клювати.
- Шпаки особливо голосно співають – уночі піде дощ.
- Журавель танцює на потепління.
- Коли листя клена починає «плакати», то через трое-четверо днів збереться на дощ.
- Зацвіли калина, шипшина і суніці – скоро з'являться сирожки.
- Якщо мурашки лазять по землі, а мурашника поблизу немає – через добу збереться на дощ.
- Якщо листя папороті скручується донизу – перед ясною погодою, а випростується – на негоду.

ПОГОДА

У понеділок, **8 червня** – дощ. Температура вночі: +14°C, вдень: +25°C. Вітер південно-східний 4 м/с.

У вівторок, **9 червня** – дощ. Нічна температура: +14°C, денна: +23°C. Вітер північно-західний 4 м/с.

У середу, **10 червня** – дощ. Температура вночі: +16°C, вдень: +22°C. Вітер північно-західний 3 м/с.

У четвер, **11 червня** – дощ. Нічна температура: +16°C, денна: +25°C. Вітер північно-західний 2 м/с.

У п'ятницю, **12 червня** – дощ. Температура вночі: +17°C, вдень: +24°C. Вітер південно-східний 2 м/с.

Прогноз погоди подано за
Інтернет-сайтом
gen.gismeteo

Вперед

Громадсько-політична газета
Засновник і видавець:
ПП «Редакція часопису «Вперед»».
ІФ № 580-325ПР від 26.12.2018 р.
Індекс 61752.

Редактор Володимир ЗАНИК

Рукописи не повертаються і не рецензуються. Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє думку авторів. Передруки допускаються тільки за згодою редакції.

Розрахунковий рахунок IBAN
UA 04 336677 00000 26008052560160
код ЄДРПОУ 02472988

Адреса редакції: УКРАЇНА,
76010, м. Івано-Франківськ,
вул. Короля Данила, 11.
Телефон: (0342) 51-13-74.
E-mail: vpered.gazeta@gmail.com
Комп'ютерний набір
та верстка редакції.

Віддруковано в друкарні видавництва
«Місто НВ» вул. Чорновола, 23.
Зам. 1008. Тираж 1600.

П'ятидесятниця

Це празник Пресвятої Трійці, зішестя на апостолів Пресвятого Духа водночас є празником народження на землі Христової Церкви.

Христова Церква, як писав святий апостол Павло, є Христовим Тілом, у якому Сам Христос її Голова. А її Душа, про що говорили багато учителів Церкви, це Святий Дух. Всі вірні її члени і складають одну Божу родину.

У молитві «Символі віри» ми сповідуємо свою віру в єдину, святу, соборну й апостольську Церкву. У цьому єднаємося з усіма вірними в одну спільноту, як одну Христову сім'ю, незалежно ні від національних, мовних, географічних, культурних та будь-яких інших відмінностей.

Христос створив Свою єдину Церкву для всіх на світі людей, які прагнуть спасіння і змагають до нього.

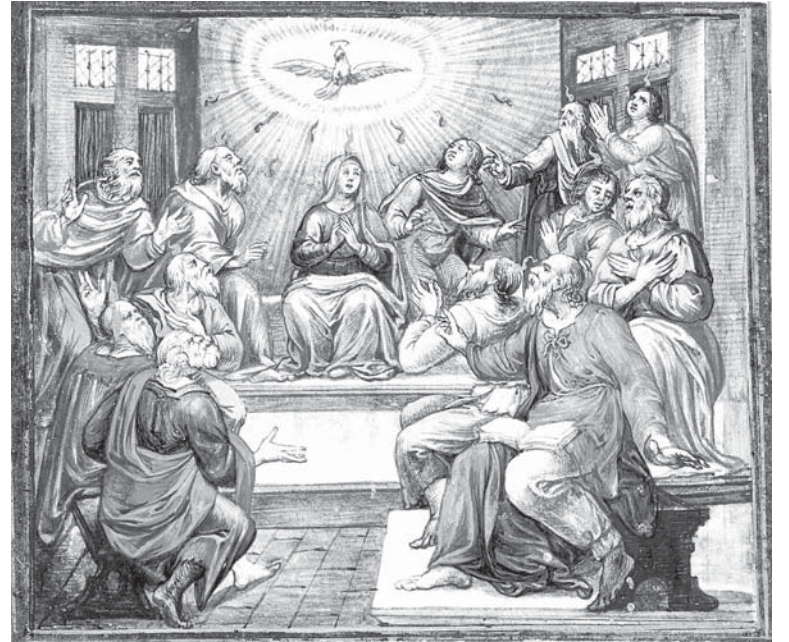
Церква Христова свята (хоч її вірні є грішними), бо святий її Засновник і Голова, святий її Тіло, наука, Свята Тайна, дорога і пристань (Царство Боже).

Вона соборна, тобто вселенська і обіймає в собі в одну спільноту всі народи світу.

Апостольська, бо побудована на апостолах, бере початок від учнів Спасителя і нерозривною ниткою через спадкоємство та рукопокладення священнослужителів (це визначає її правдивість) триває до нашого часу, і за словом Христа буде до самого кінця історії людства, до Його другого приходу на землю.

Основна місія Церкви, тобто в першу чергу священнослужителів, як провідників і проводирів – це під проводом і в силі Святого Духа, згідно настанови Христа, нести всім народам Слово Боже – Його спасенну науку, закликати до відвернення від гріха, викриваючи всі його прояви, застерігаючи від усяких небезпек щодо віри, ступати дорогою покаяння, хрестити і вчити всіх жити і поклонятися в душі та істині. Це, власне, і є той єдиний шлях спасіння, на який вказав і до якого закликав Господь.

Чи йдемо ми сьогодні цим шляхом покаяння, перероджен-

ня, переображення і поклоніння в душі та істині? Виглядає, що формальне, зовнішнє та обрядове в нас повністю взяло верх над цим основним. Так, соціальна діяльність наших Церков значна – і вона важлива і дуже потрібна. Але хто ж тоді буде боротися з пристрастями та гріхами? І ця тема, на жаль, якби відійшла на другий план.

Тому в день П'ятидесятниці просімо, молимо і благаймо Пресвятого Духа, щоб зійшов на кожного з нас, на наш народ, на нашу Україну, щоби захистив нас від усякої біди, хвороби і нещастя і Своєю всемогутністю повів нас дорогою очищення від гріхів, дорогою правди, миру та любові до щасливої вічності.

Михайло МЕЛЬНИК, священник

Вітаємо!

День народження – свято особливе для кожного з нас. Воно сповнює кожного святковим настроєм, радістю. Тож з цієї нагоди районна рада та райдержадміністрація щиро здоровлять: **ПЛАЗИНСЬКУ Марію Євгенівну**, 6.06.1960 р. н., голову фермерського господарства «Росинка-М» (с. Братківці).

*Хай доля намітить вам роки багато,
Відпустить здоров'я, щастя й добра,
Хай повниться ласкою рідная хата,
Багато в ній буде людського тепла.
Хай несуть тільки радість з собою роки,
Хай збудуться бажання, мрії й думки,
Щоб радісний настрій у серці не гас,
А щедра доля усміхалась не раз!*

Вітаємо з ювілеєм!

Гарну дату – 40-річний ювілей відзначає цими днями настоятель церкви Різдва Івана Христителя ПЦУ с. Черніїв **Отець Василь ОСТАШ**.

Також виповнюється 20 років, відколи він прийшов священником у цю парафію. Тож з нагоди подвійного ювілею отця сердечно вітають голова Івано-Франківської ОТГ Руслан Марцінків, сільський староста Чернівця Богдан Грейда, а також парафіяни церкви Різдва Івана Христителя ПЦУ. У цей визначний для Вас час молитовно бажаємо Вам успішного служіння, що приносить щедрі духовні плоди. Нехай Боже слово, передане Вашою мудрістю і відданістю, веде душі вірних до вдосконалення, зміцнить моральні чесноти, чим прислужиться процвітанню життя в рідному краї. А також бажаємо душевного миру, невичерпної радості, міцного здоров'я та щедрих милостей Господніх і дякуємо Богові за дар Вашого життя, Ваше багатолітнє жертвове служіння. Многая Вам літа!

Вітам!

Завідуючу клубом с. Майдан, члена виконкому Майданської сільської ради, чарівну талановиту жінку **Любов Миколаївну КОКАР**

з ювілеєм вітають: депутат районної ради Микола Іваненко, художній колектив «Майданські чарівниці», друзі, а також родина, що щиро ділить радість свята з люблячою мамою, бабусею й прабабусею. Нехай Ваше життя квітне щасливими днями, як кущ калини буйним цвітом. Нехай буде в ньому доволі тепла, любові, радості, успіхів і усміхів! Бажаємо, щоб чоло не захмарювалося від турбот та негараздів, а на устах сяяла мила усмішка. Нехай молодість наповнює серце, а здоров'я підтверджує, що попереду ще довгий, сповнений творчості, плідної праці та гарних подій Богом благословений вік!

*У сонячну днину, у свято чудове Вам щастя бажаємо знову і знову!
Хай в справі і творчі, й щоденні сімейні добро лиш приносить цей рік ювілейний.
Щоб були здорові, до діла завзяті, людською повагою завжди багаті.
Щоб мрії на диво Вам легко збувались! Щоб рідко сердилися, а часто сміялись!
Дзвінкої Вам пісні! Багато столу! І свята у щирому дружньому колі!
Хай наші бажання полинуть до Бога, щоб благословення зійшло Вам від Нього!*

Свято «душі світу»

«П'ятдесятого дня після свого воскресіння Господь Ісус зіслав Святого Духа на Марію і Апостолів, які перебували на молитві у Горниці (Вечірнику). Так сповнилася обітниця Христа: «Як прийде Утішитель, якого зішлю вам від Отця, Дух істини, який від Отця походить, то він і свідчитиме за Мене» (Іо. 15:26). Власне цей епізод у Євангелії містить суть святого Зіслання Святого Духа. Це – одне з найважливіших християнських свят в усьому літургійному році. Воно свідчить про остаточне здійснення діла Воскреслого Спасителя, Який не тільки заснував Церкву, а й віддав під опіку Святого Духа.

За рішенням т. зв. Ельвірського (Ельвіра – місто в Іспанії на той час у римській провінції) синоду єпископів (306 р. Б.) у Церкві було запроваджене окреме свято на честь Святого Духа. Один з наступних синодів сформулював таке визначення Святого Духа: «Святий Дух є душею світу». У ті часи відзначення Зіслання тривали не два дні, як зараз, а цілих сім.

Свято існувало й у старозавітні часи, хоч мало інше змістове наповнення. У юдеїв відповідником був Шавуот – день, коли Господь дарував євреям Тору та Десять заповідей. Подія на горі Синай відбулася у 50-й день після виходу вибраного народу з єгипетського поневолення.

А на 50-й день після Воскресіння і вже після Вознесіння Христа, саме, коли євреї відзначали Шавуот, на апостолів зійшов Святий Дух.

Свята в нашій традиції називаються також Зеленими, що перегукується знову ж таки з юдейською традицією, яка приурочувала Шавуот початку періоду жнив. Жнива у новозавітній час набувають символічного значення, коли Христос залишає Своє учнів, уже підготовлених нести в світ Добру Новину. Власне тому Дух дає апостолам здібність говорити іноземними мовами і надихає до жертвеного служіння. Про час готовності Христових учнів до цієї нової місії пророкував ще у Старому Завіті Єремія словами Господа: «...Ось який захит я створю з домом Ізраїля після твх днів, – слово Господнє: Вкладу закон мій у їхнє нутро і напишу його у них на серці». Єр. 31:31. Господь у формі Духа сягає серця учнів і ширить Свій вплив далі на світ. Таким чином розпочинає жнива спасіння людського роду.

У східній традиції день Зіслання Святого Духа відзначається водночас як свято Пресвятої Трійці. Римско-Католицька Церква виділяє окреме святкування на честь Третьої Особи наступної неділі після свята П'ятидесятниці.

Підготувала Вероніка ЗАНИК

Суспільне мовлення транслюватиме Богослужіння УГКЦ до дня Святої Трійці

Про це повідомляється на офіційному сайті УГКЦ. У неділю, 7 червня, та понеділок, 8 червня, суспільні загальнонаціональні телеканали UA: Перший, UA: Культура та UA: Крим, а також 24 регіональні телеканали транслюватимуть святкові богослужіння до дня Святої Трійці.

Трансляція Богослужіння Української Греко-Католицької Церкви на UA: Перший, UA: Крим та всіх регіональних телеканалів у неділю, 7 червня, розпочнеться о 12:30.

Вірні УГКЦ матимуть можливість молитися Архієрейську Літургію з нагоди свята Зіслання Святого Духа із чином

єпископської хіротонії із собору Святого Юра у Львові.

Трансляцію на UA: Перший, UA: Крим та всіх регіональних телеканалів у понеділок, 8 червня, у свято Святого Духа – покажуть об 11:00.

Нагадаємо, із кінця березня три загальнонаціональні телеканали UA: Перший, UA: Культура та UA: Крим, а також всі регіональні телеканали Суспільного мовника транслюють щотижня від п'ятниці до неділі богослужіння й інші обрядові заходи, щоб допомогти задовольнити духовні потреби вірян, які через карантинні обмеження позбавлені можливості відвідувати храми.